

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【恆春阿美語】 國中學生組 編號 2 號

O kapaysinan a demak no 'Amis

Adihayay ko kapasinan a demak no 'Amis iti:ya ho. Suwal sa ko malitengay, anu mamalingad ko i luma'ay anca maminukay to ko palafangay i, cuwa kanga'ay ira ko ma'esingay o tatiihay a pinangan kunini. Latek o tatahalifak anca tahakefa to tatiihay i lalan, aru' sa ho aka ka paciecie a malingad sa ko tawcikel no malitengay.

Anu sataliyuliyuk sa a mitata'elif kuya mi'edaway a 'ayam i ka'ayaw no misu a ma'efel i, pasayra i semusemutan a micumud awa to mahadak, o pipaini nira a pakafana' to o maliyangay ho a laluma'an no mita i, o tatatiih ko rakat nangra, mapatay alatek, saka cuwa ko nganga'ay a malingad. Ano mami'adup to, mamifuting to i, ma'araw ho kuya mafana'ay a mi'edaway a 'ayam tumireng i ka'ayaw no misu i, o mamalemed ko rakat no misu anini a nimaamaan sa.

Roma satu, cuwa ka nga'ay a milinah to nisacapuxan no tau patayra i niyah a umah. O tadacipaysinay ku hatiniay a demak. Ano ira ko cipadesay a tamdaw no niyaru' i, cuwa ka nga'ay pacieci saan a matayal, hawad han ho ko tatayalen no umah, tayra tuya cipadesay a luma' to cecay a rumi'ad padiheku pahulul to cipadesay a laluma'an.

Anu maliyang to hatiniay a pinangan i, mafadi' maemin ko nisacapuxan no misu.

O ekung i kaikur no luma' anu lalekal sa a miaekung i, tudung to pakafana'ay to iraay to ko mahawawaay a fafahiyan. O citiyaday a fafahiyan i, cuwa ka nga'ay a tumireng i ta'enengan no luma', ya saan ma'at'at ko hufuc.

Ruma satu, i'ayaw no pisaluma'i, tayra ho tuya pipatirengan to luma' a sera a milafin, itiya anu pakalemed a mati'ih ko nanum i, o mamanaup no cedas kuya pipatirengan to luma' a sera, anu mati'ih ko namal i, o mamairuh ko nipatirengtan a luma'.

Ano pakaniti'ih to minukayay to a tamdaw i, caremcem satu ko falucu' a misarumi'ami'ad tuya matiuhay a demak, anu saan i, fetilen to epah, pa'icepen, patafaken, teli han i tadimucukan no hangalu. Suwal han, “ O ruma to ko misu a kaitiraan, aka ka to katayni micana'is takuwana, painien kaku to sakalemed to rumi'ami'ad, o nanay to nisafalucu'an no maku kunini ”.

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【恆春阿美語】 國中學生組 編號 2 號

阿美族生活禁忌

以前阿美族人有很多事被人視為禁忌。老人說，如果家人要出門或客人要離開時，有人打噴嚏是不好的徵兆，須暫緩一切動作。

若占卜鳥飛過你面前，穿入草叢裡再也沒有出現，這是提醒我們不能外出。打獵、捕魚如看到占卜鳥站在你面前，表示會豐收。

絕對不能移別人種的秧苗到自己的田裡，這是最大的禁忌。若部落有人去世，停下田裡的工作，到喪家陪伴一天，不然所種秧苗會全部枯萎。

貓頭鷹在屋後有 kuu 的叫聲，表示家裡將有孕婦。懷孕的女人不能站門檻，不然孩子生不出來。蓋房子之前，屋主要先露宿建地，如果夢到水，房子會有水災；如果夢到火，房子會有火災。

如果夢見死去的親人，夢令你不安，可以做簡單的儀式，準備一瓶酒、檳榔及葉子、煙一根，放在走廊角落，表示「這是我的心意，你已是另一個空間的人，希望別再來找我，保佑我一切平安」。